

Sygn. akt V CSK 609/17

POSTANOWIENIE

Dnia 25 kwietnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z powództwa A.K.

przeciwko R.W.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 25 kwietnia 2018 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w C.

z dnia 26 czerwca 2017 r., sygn. akt V Ga [...] /17,

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

**2) zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 4.050,-
(cztery tysiące pięćdziesiąt) zł tytułem kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

R.W. złożył skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego w C. z dnia 26 czerwca 2017 r., którym oddalono jego apelację od wyroku Sądu Rejonowego w C. z dnia 23 stycznia 2017 r., pozbawiającego w całości co do kwoty 57 947,00 zł wykonalności tytuł wykonawczy w postaci ugody zawartej przed Sądem Okręgowym w O. dnia 1 października 2013 r., opatrzonej klauzulą wykonalności na rzecz R.W. postanowieniem z dnia 16 kwietnia 2015 r.

Sąd Najwyższy zważył:

Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania jest oddzielną jednostką redakcyjną skargi kasacyjnej, uregulowaną w art. 398⁴ § 2 k.p.c. By spełnić to wymaganie konieczne jest pełne uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z perspektywy powołanych w nim przesłanek z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Nie wystarcza odwołanie się do uzasadnienia podstaw skargi kasacyjnej, nawet jeżeli wskazano w nim tożsame argumenty (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 19 czerwca 2008 r., II UZ 18/08; z dnia 10 marca 2016 r., II CSK 10/16 - nie publ.). Wymaganie to uzasadnione jest okolicznością, że postanowienie w przedmiocie przyjęcia skargi do rozpoznania zapada podczas innego posiedzenia i w innym składzie niż rozpoznanie skargi kasacyjnej (art. 398¹⁰ zd. 2 k.p.c.).

W niniejszej skardze oparto się na przesłankach wskazanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c., podnosząc, że w sprawie występują dwa istotne zagadnienia prawne, wymagające jednocześnie dokonania wykładni ze względu na rozbieżności w orzecznictwie sądów powszechnych, tj.:

- potrzeba wyjaśnienia dopuszczalności stosowania art. 5 k.c. pomiędzy przedsiębiorcami, w sytuacji gdy roszczenie oparte jest na postanowieniach ugody sądowej, do których naruszenia doszło w konsekwencji zawinionego i sprzecznego z zasadami uczciwości kupieckiej działania zobowiązanego przedsiębiorcy;
- konieczność jednoznacznego wskazania, czy zastosowanie normy z art. 5 k.c. wymaga zaistnienia jakiegokolwiek szkody po stronie uprawnionej do świadczenia oraz wykazania transparentnie i kategorycznie, jakie zasady

współżycia społecznego zostaną naruszone w przypadku uwzględnienia roszczenia uprawnionego.

Uzasadniając występowanie przesłanki z art. 398³ § 3 k.p.c. skarżący podniósł jedynie, że skarga jest oczywiście uzasadniona w zakresie podniesionych zarzutów naruszenia prawa materialnego, co jest oczywiście niewystarczające, biorąc pod uwagę odmienne funkcje orzeczenia w sprawie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz postępowania kasacyjnego podjętego w celu rozstrzygnięcia sprawy już przyjętej, w szczególności ze względu na wyżej wskazane odmienności w składzie Sądu Najwyższego.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. powinno spełniać wymagania stawiane zagadnieniu prawnemu przedstawianemu Sądowi Najwyższemu przez sąd drugiej instancji w razie powstania poważnych wątpliwości (art. 390 § 1 k.p.c. - zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2014 r., I UK 361/13, z dnia 14 września 2012 r., I UK 218/12 - nie publ.) których nie można rozwiązać za pomocą powszechnie przyjętych reguł wykładni prawa (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 maja 2015 r., III CZP 16/15, z dnia 24 października 2012 r., I PK 129/12 - nie publ.). Wspomniani wątpliwości muszą znajdować się w związku przyczynowym z rozstrzygnięciem sprawy (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 2014 r., III CZP 79/14, BSN 2014, nr 11, s. 7), który powinien wynikać z uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 2013 r., III CZP 71/13, nie publ.). Istotne zagadnienie prawne należy bowiem postawić w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, by mogło być rozpatrywane oderwaniu od konkretnego stanu faktycznego, a wątpliwości z nim związane muszą mieć charakter wyłącznie prawny, czyli nie mogą obejmować elementów stanu faktycznego sprawy (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2012 r., III CZP 14/12, z dnia 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14, z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14 - nie publ.). Kolejnym niezbędnym elementem uzasadnienia tej przesłanki jest wskazanie przepisu prawa, który wzbudził poważne wątpliwości (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 lipca 2014 r., II PK 257/13, nie publ.), a także różnych możliwych sposobów jego interpretacji, wynikających

judykatury lub piśmiennictwa, w tym również zajęcia przez samego skarżącego stanowiska co do rozstrzygnięcia sprawy oraz przyczyn wadliwości zaskarżonego orzeczenia (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2013 r., III SK 54/12, nie publ.). Wymagania tego nie można zastąpić postawieniem samych pytań do rozstrzygnięcia Sądowi Najwyższemu (zob. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 września 2011 r., I PK 52/11, nie publ.) Jednocześnie zagadnienie prawne może zostać uznane za istotne tylko wtedy, kiedy Sąd Najwyższy nie wyraził jeszcze stanowiska w związku z przedstawionym problemem, a w przypadku istnienia rozstrzygnięcia problemu - nie zaszły żadne okoliczności faktyczne uzasadniające jego zmianę (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP 2003, nr 13, poz. 5).

Natomiast przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, z uwagi na potrzebę wykładni przepisów prawa wymaga od skarżącego wskazania, które przepisy mają być poddane wykładni Sądu Najwyższego. Konieczny jest również opis wątpliwości związanych z wykładnią powołanych przepisów, polegający na zarysowaniu możliwych sposobów jej dokonania, wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawieniu własnej propozycji interpretacyjnej. W przypadku powoływania się na rozbieżności w orzecznictwie należy również, choćby przykładowo, wskazać orzeczenia, w których ten sam przepis prawa byłby odmiennie wykładany (zob. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 października 2016 r., I UK 466/15; z dnia 27 listopada 2015 r., IV CSK 330/15 - nie publ.), przy czym nie chodzi tu o rozbieżności w wykładni pomiędzy sądem pierwszej i drugiej instancji, które orzekały w danej sprawie (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 lutego 2014 r., IV CSK 505/13, nie publ.). Jeżeli jednak Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w kwestii wykładni powołanych przepisów i wyraził swój pogląd we wcześniejszych orzeczeniach, a nie zachodzą żadne okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu, brak jest interesu publicznego w przyjęciu takiej skargi (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 21 marca 2014 r., II UK 515/13; z dnia 16 lipca 2013 r., II UK 142/13 - nie publ.).

Skarżący nie uczynił zadość wymaganiom stawianym obydwu tym przyczynom kasacyjnym. Pierwsze zagadnienie prawne zostało sformułowane

w sposób zbyt ogólny, nie wskazano w nim określonego problemu jurystycznego, którego rozstrzygnięciem powinien zająć się Sąd Najwyższy. Skarżący nie opisał, na czym polegają jego wątpliwości związane z dopuszczalnością zastosowania art. 5 k.c., nie wsparł swego stanowiska argumentami pochodzącymi z orzecznictwa lub piśmiennictwa, ponadto oparł zarysowane zagadnienie na ustaleniach faktycznych, które są sprzeczne z ustaleniami sądów rozstrzygających sprawę. Natomiast drugie zagadnienie stawia Sądowi Najwyższemu wymaganie precyzyjnej odpowiedzi na pytanie skarżącego w zakresie regulacji zawierającej pojęcia niedookreślone oraz klauzule generalne, które zawsze wymagają wypełnienia treścią *ad casu*, zgodnie z ustaleniami poczynionymi w sprawie oraz aktualnym rozwojem stosunków społeczno-gospodarczych. Dodatkowo sposób sformułowania drugiego zagadnienia wskazuje na odniesienie jedynie do okoliczności tej konkretnej sprawy, co nie spełnia wymagania uniwersalności zagadnienia prawnego, które miałyby się stać przyczyną przyjęcia skargi do rozpoznania. Uwagę Sądu zwraca również kompletny brak odniesienia się do rozbieżności orzeczniczych zasygnalizowanych przez skarżącego we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania. To uchybienie, wraz z okolicznością, że skarżący nie opisał nawet możliwych - w jego ocenie - jurystycznie wariantów wykładni wskazanego przepisu, czyni wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania niemożliwym do rozpatrzenia w zakresie przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania, o kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygnął zaś na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 oraz § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, zmienionego rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r.

jw

ał